

KONSTGJORD ANDNING I FÖRSVARET

– Att endast anda(s)om en önskan, verkar det konstigt nu på det nya året, sade mannen.

Han verkade ganska ensam, där han stod i Slite hamn en av de första dagarna år 2018, en grönspräckligt kamouflerad soldat och han andades synnerligen häftigt. Han uppträdde allena som en skalden Runebergs Sven Dufva vid Virta Bro under svensk-ryska kriget år 1808-1809 och verkade översiggiven inför ryssen och andfådd, som om hade han bråttom. Jag undrade vad han hade i Slite på Gotland att göra och varför han flämtade så.

– Jag flämtar väl inte! Verkar det konstgjort? Jag endast andas.

– Ja kanske det, men häftigt och ofta. Väldigt ofta! Varför? Är du inte riktigt frisk?

– Jodå, men det är inte något försvar. Försvaret är inte friskt. Därför andas jag ofta.

– Hur menar du? Förklara!

– Min mormor påstod att i världens mest befolkade rike föds en kines i varje andetag, sade soldaten. Följaktligen dör det väl också en person i nästa, kanske en ryss. Dödsfall var gång man andas måste väl gälla även i den till ytan jättelika republiken Ryssland, med en fjärran gräns till Mittens Rike. Vår egen gräns till Putins aggressiva Ryssland går obehagligt nära i Östersjön. Inte långt ifrån Slite ligger nämligen ryska Kaliningrad, en gång det tyska Königsberg. I varje andetag hoppas jag att det föds en kines och att en av Putins ryssar dör. Kanske kan min häftiga andning balansera situationen, så att ryssen får fullt upp i fjärran och hotet mot oss i näran tid och geografi blir mindre aktuellt. Så tror nog den svenska regeringen, även om den inte helt har förstått, att numerär alltid varit en kvalitet i sig. Numerären är betydelsefull, sammanfattade soldaten och fortsatte att andas häftigt.

– Ja säkert, men din lösning med kinesisk nativitet och rysk mortalitet är alltför långsiktig.

– Jag försöker i alla fall att göra så gott jag kan, även om det inte är mycket lönt.

– Hör upp du tappra Sven Dufva, nu är det inte tid att flämta. Det begriper den ryske Putin, även om svenska politiker inte vill se sanningen i hans vitöga.

Det låg ryska statsfartyg i Slite Hamn. Dem kunde vi alla se med blottat öga. Personal för underhåll av ryska Nord Streams gasledning på Östersjöbotten – fan heller. Soldaten sade sig vidare veta, att i ryska Kaliningrad fanns helikopterförband och svävare nog för att luftlandsätta flera bataljoner innan man hann blinka och landstigningsfartyg med stridsvagnar för att överraska alla dem, som hade blundat för nutidens realiteter alltför länge.

– Vad skall vi göra, vi svenska soldater på Gotland? Vad båtar ett par svenska kompanier med en handfull pansarfordon mot flera ryska brigader med artilleri och 100-tals stridsvagnar i landstigningsbåtar? Det blir betydligt värre än under svensk-ryska kriget, sanna mina ord.^{1/}

^{1/} **Ryska ockupationen av Gotland 1808** var en episod under 1808–1809 års krig mellan Sverige och Ryssland. En invasionsstyrka ombord på nio ryska handelsfartyg landsteg den 22 april på Gotland med 1800 man och sex artilleripjäser under ledning av amiralen Nikolaj Andrejevitj Bodisko. Larm gick till Gotlands landshövding, den pensionerade sjöofficeren Erik af Klint. Gotland hade vid detta tillfälle inga trupper i beredskap, utan af Klint fick organisera ett bondeuppbåd. Detta mötte den ryska styrkan, men af Klint bedömde styrkeförhållandena ogynnsamma och bestämde att gotlänningarna skulle ge sig utan strid. Dagen efter marscherade den ryska truppen in i Visby och inkvarterade sig. Nikolaj Bodisko utropade sig till Gotlands guvernör.

En svensk undsättningsexpedition skickades från Karlskrona den 11 maj. Ombord var soldater från förband i Småland under befäl av överstelöjtnanten vid Jönköpings regemente (I 12) Carl Johan Fleetwood (1757-1834). När ett svenskt sändebud kom till Visby med besked att svensk trupp var tillbaka på Gotland, kapitulerade ryssarna. Efter drygt tre veckor var ryssarnas tid på Gotland över. Den 17 maj utrymde de Visby och den 18 maj lämnade de Gotland via Slite. Nikolaj Bodisko blev ställd inför rysk krigsrätt och fick frånträda sin befattning. I Sverige blev en följd av ockupationen, att den värnpliktiga nationalbeväringen bildades, allra först på Gotland år 1811. Allmän blev värnplikten först åren 1901—2010.

- Vad skall ryssen på Gotland att göra? Tror herr soldaten, att Dufva verkligen kommer att behövas igen och med Runebergs ord inte släppa någon djävul över bron? Är det Putin och Krim och Georgien, som spökar?
- Ja så är det. Georgien och Krim och Ukraina redan och Baltikum nästa, men först Gotland. Då kan både svenskarna och balterna se sig om efter hjälp, så det så, säger soldaten.
- Det finns väl stöd att få från svenska fastlandet, får soldaten till svar. Det gick ju år 1808. Sveriges regering satsar ju från år 2018 mer pengar på hela landets försvar, trots att detta täcker bara en liten del geografiskt – och under kort tid väl?
- För litet och för sent, konstaterar soldaten i Slite. För 20 år sedan lade man ned invasionsförsvaret av Sverige och nu finns det för få militärer kvar, som kan ta emot och göra något vettigt av mer försvarspengar. Fåröhamns örlogsbas sålde man för en spottstyver. Nu är det en kines, som är ägare och beredd att sälja tillbaka för en just nu okänd summa. ^{2/}

År 2000 lades Gotlands Kustartilleriregemente (KA 3) ned, följt av andra på svenska fastlandet. Kustartilleriförsvarets kanoner, liksom arméns haubitser, svetsade man sönder i bitar, som avyttrades som skrot. Regementskasernerna i Visby är sålda – billigt. Tofta skjutfält kan svårligen användas militärt längre eftersom Visbyborna är rädda för buller och därför att existensen för en skalbaggeart anses hotad! På fastlandet finns bara en enda brigad av planerade två (2 !). Det 30-tal vi disponerade för 30 år sedan är skrotade, de liksom artillerieldrören. Brigader lär inte kunna ta sig till Gotland, om de över huvud taget går att samla, utspridda som de båda är mellan Norrbotten och Skåne – en bataljon här och en annan där eller ännu ej uppsatt och andra litet varstans.

- Vad fan skall vi då göra?
- Ja det frågade sig också Gotlands landshövding Erik af Klint redan år 1808, innan han kapitulerade för den invaderande ryske amiralen Nikolaj Andrejevitj Bodisko. På den tiden fanns dock hjälp att få från det svenska fastlandet. Det finns det inte längre, verkar det som.
- Vad gör vi nu då? Det verkar vara bråttom! Har herr soldaten någon nyårsönskan?
- Regeringen bör omedelbart tillämpa ALLMÄN värnplikt igen och dessutom ansluta Sveriges försvar till NATO, svarade den ensamme och fortsatte flämtande:
- Om min egna säregna lösning kan jag med föga utsikt till framgång endast andas snabbt. I väntan på bättre tider verkar min andning endast konstig, det vet jag.

Sedan avslutar han, den ensamme svenske soldaten i Slite:

- Tala om konstgjord andning!

Torbjörn Tillman

Överste 1.gr och ledamot av KKrVA

Chef för en av 30 brigader på 1970- och 80-talen och sedermera

Chef för Norra Smålands Regemente och Jönköpings Försvarsområde och därefter

Chef för Livgrenadjärregementet och Östergötlands Försvarsområde,

också de nedlagda år 1997 !!! ^{3/}

^{2/} Enligt SvD 2018-01-18 har Fortifikationsverket nyligen återköpt ubåtshamnen i Fårösund av den kinesiske miljardären Ming Wai Lau.

^{3/} Lämnad för publicering i SvD, ÖC och ÖG samt I 12 kamratförenings (Sthlm-avdelningen) jubileumsskrift,